

PROJEKT ZVÝŠENÍ NÁVŠTĚVNOSTI PREVENTIVNÍCH SCREENINGOVÝCH VYŠETŘENÍ A ZAHÁJENÍ CELOREPUBLIKOVÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ

Praha 25. února 2014 – Celosvětově onemocní rakovinou každoročně více než 14 milionů lidí a z toho přes 8 milionů pacientů na toto onemocnění umírá. V ČR má výskyt nádorových onemocnění dlouhodobě vzrůstající tendenci a průměrný počet diagnostikovaných případů rakoviny se ve srovnání časových období 1995–1999 a 2005–2009 zvýšil o 32 %. K nejrozšířenějším patří rakovina tlustého střeva a konečníku, rakovina prsu a rakovina děložního čípku. V rámci prevence těchto onemocnění připravilo Ministerstvo zdravotnictví ČR ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami projekt „SYSTÉM PODPORY PREVENCE VYBRANÝCH NÁDOROVÝCH ONEMOCNĚNÍ V ČR – SCREENINGOVÉ PROGRAMY“. V lednu byla zahájena první část projektu, kdy jsou na preventivní vyšetření postupně zváni klienti všech zdravotních pojišťoven dle stanovených cílových skupin. Od března bude realizována druhá část projektu ve formě celorepublikové informační kampaně zaměřené na širokou veřejnost s cílem zajistit větší účast na preventivních vyšetřeních a podpořit aktivní přístup občanů k péči o vlastní zdraví. Výrazně podpořit projekt ve svém vysílání se rozhodla Česká televize.

„Cílem projektu je zvýšení návštěvnosti preventivních vyšetření, která dokáží odhalit nádorová onemocnění včas. Rozdíl mezi včasným a pozdním odhalením může znamenat rozdíl mezi životem a smrtí. Rád bych proto vyzval občany, aby na preventivní vyšetření přišli,“ řekl ministr zdravotnictví MUDr. Svatopluk Němeček, MBA a doplňuje: *„Rozpočet projektu byl schválen v celkové výši cca 107 milionů korun. Na samotné adresné zvaní je vyčleněno přibližně 62 milionů. Projekt je z 85 % financován z evropských zdrojů, konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj.“*

Rakovina tlustého střeva a konečníku, odborným názvem kolorektální karcinom, je v ČR druhým nejčastějším nádorovým onemocněním a jeho výskyt stále roste. V současné době onemocní rakovinou tlustého střeva a konečníku u nás v zemi každoročně až 8 000 osob a více než 4 000 mužů a žen na toto onemocnění umírá. *„Pětileté přežití činí pouze 50 %. Je tragickou skutečností, že kolorektální karcinom působí tak velké ztráty, třebaže je to jeden z nejlépe prevencí ovlivnitelných a léčitelných nádorů, pokud se zjistí v časném stadiu. Bohužel účast na preventivním kolorektálním screeningu nedosahuje ani 25 %,“* konstatoval prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D., vedoucí programu screeningu karcinomu kolorekta. Rakovinou prsu onemocní v ČR ročně téměř 7 000 žen a přibližně 2 000 žen tomuto onemocnění podlehnou. Prof. MUDr. Jan Daneš, CSc., vedoucí programu screeningu karcinomu prsu, uvádí: *„Při vysoké účasti žen je možné preventivním mamografickým vyšetřením snížit úmrtnost na rakovinu prsu dokonce až o 40 %.“* Předsedkyně Asociace mamodiagnostiků, MUDr. Miroslava Skovajsová, Ph.D. dále doplňuje: *„Doposud nebyla nalezena účinná primární prevence, tedy zamezení vzniku nádorového ložiska v prsní tkáni. Jedinou a prokázaně účinnou možností boje s rakovinou prsu je sekundární prevence pomocí zobrazovacích metod. Pouze včasná diagnostika je základem úspěšné léčby.“*

Rakovinou děložního čípku u nás onemocní ročně více než 1 000 žen a asi 400 žen na tento karcinom umírá. „*Tento nádor a stavy, které mu předcházejí, postihuje i mladé ženy. Je způsoben infekcí rizikovými typy lidských papilomavirů. S touto infekcí se během života setká asi 80 % žen i mužů. Ve většině případů naštěstí samovolně odezní. Pokud ale infekce v těle přetrvá, může se začít tvořit nádor, který v počátečních fázích nezpůsobuje žádné potíže, a tak může být odhalen jen při pravidelných preventivních gynekologických prohlídkách, které v současnosti navštěvuje jen něco málo přes 50 % žen,*“ upozorňuje na zrádnost onemocnění MUDr. Vladimír Dvořák, vedoucí programu screeningu karcinomu děložního hrdla.

Projekt se skládá ze dvou základních částí. První částí je **adresné zvaní pojištěnců na preventivní prohlídky**, na němž participují všechny zdravotní pojišťovny. Dopis s výzvou k účasti na screeningovém vyšetření obdrží skupiny obyvatel nejvíce ohrožené rakovinou. Na mamografický screening rakoviny prsu budou pozvány ženy ve věku od 45 let do 70 let, v případě rakoviny děložního čípku budou osloveny všechny ženy ve věku od 25 let do 70 let a na screening rakoviny tlustého střeva a konečníku budou pozváni muži i ženy ve věku od 50 let do 70 let. V prvním kole obesílání bude osloveno přibližně 1,8 milionu pojištěnců, následně v druhém kole budou pozváni ti pojištěnci, kteří na první výzvu nezareagují nebo nově přibudou do výběru dle stanovených kritérií. Celkový počet oslovených pojištěnců by se tedy mohl týkat až 3,6 milionu osob. V lednu 2014 bylo osloveno prvních přibližně 150 000 pojištěnců ze stanovených cílových skupin.

Od března 2014 bude zahájena **druhá část projektu, kterou je celorepubliková informační kampaň zaměřená na širokou veřejnost.** Kampaň využívá motivu osobního vzkazu s apelem na důležitost preventivního vyšetření, který je předáván nejbližší rodině. Informační kampaní provází známé české osobnosti, které mají i ve svých rodinách osobní zkušenost s výskytem rakoviny a chtějí tak upozornit na důležitost preventivních vyšetření. Jejich osobní vzkaz doplňují apely lékařů, kteří sami zvou veřejnost k návštěvě preventivních vyšetření a upozorňují na rozeslanou pozvánku zdravotních pojišťoven. Na důležitost prevence rakoviny prsu se rozhodla upozornit herečka **Chantal Poullain**, svůj vzkaz týkající se možnosti prevence rakoviny děložního čípku předává herečka **Ilona Svobodová**. Na nutnost prevence rakoviny tlustého střeva pak ve svém vzkazu upozorňuje herec **Jan Čenský**. Ve spotu upozorňujícím na prevenci rakovinu prsu vystoupí **MUDr. Miroslava Skovajsová, Ph.D.** Na prevenci karcinomu děložního čípku zve ženy **MUDr. Vladimír Dvořák** a na důležitost prevence rakoviny tlustého střeva upozorňuje ženy i muže **prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.**

Herečka Chantal Poullain má s rakovinou prsu osobní zkušenost a život jí v zásadě zachránilo to, že přišla včas na lékařské vyšetření. „*V hlavě jsem měla pořád jednu myšlenku ,běž na kontrolu, běž na kontrolu‘, právě kvůli tomu jsem na kontrolu zašla, hned za týden následovala operace a pak série ozařování. Mluvím o tom, co jsem sama prožila, a doufám, že tak budu moct pomoci ostatním ženám. Právě proto jsem se stala tváří i této kampaně. Je pro mě osobně důležité, aby si lidé uvědomili, jak moc je prevence rakoviny důležitá, a vyšetření vás může zachránit,*“ uvedla Chantal Poullain. Bohužel i sama Ilona Svobodová má s rakovinou děložního čípku osobní zkušenost a právě z tohoto důvodu chce na nutnost

prevence upozornit ostatní ženy. „Před lety mě vyděsila rakovina děložního čípku. To, co jsem prožila, bych nepřála žádné ženě na světě a o to více se bojím, aby důležitost prevence tohoto onemocnění nepodcenila třeba i moje dcera,“ říká Ilona Svobodová. V rodině Jana Čenského se vyskytla rakovina tlustého střeva a právě před ní chce herec varovat i ostatní. „Rakovina tlustého střeva se bohužel objevila i v naší rodině. Právě proto vím, jak důležité je přijít na preventivní vyšetření včas a mít tak jistotu, že se tato forma rakoviny nemůže projevit právě u mě nebo někoho blízkého. Svým vzkazem bych chtěl před rakovinou varovat nejen své sourozence, ale všechny lidi starší 50 let, kteří by měli preventivní vyšetření absolvovat,“ říká o svém vzkazu Jan Čenský.

Součástí informační kampaně budou televizní a rozhlasové spoty s osobními vzkazy Chantal Poullain, Ilony Svobodové, Jana Čenského a apely lékařů. Veřejnosti bude dále představen krátký vzdělávací film a s kampaní se bude možné setkat i prostřednictvím inzerce v denících a dalších periodikách, na billboardech, letáčcích, informačních bannerech na webových portálech a také ve formě speciální roadshow. V rámci 25 plánovaných roadshow budou ve vybraných městech probíhat osvětové přednášky pro studenty středních škol a také informační a propagační akce pro obyvatele těchto měst, součástí bude i poradna. Všechna roadshow se budou konat během roku 2014 a první poloviny 2015. Kromě těchto vybraných míst by měl být projekt prezentován také na vhodných akcích souvisejících s prevencí rakoviny. Předpokládá se zapojení neziskových organizací.

Více informací o projektu a problematice nádorových onemocnění celkově je k dispozici na nově vytvořeném souhrnném webovém portálu www.bezrakoviny.cz anebo na webových stránkách jednotlivých onemocnění www.mamo.cz, www.cervix.cz a www.kolorektum.cz.

Pro další informace, prosím, kontaktujte:

Ministerstvo zdravotnictví ČR, tel.: 224 972 166
Odbor komunikace s veřejností, e-mail: tis@mzcr.cz

Lenka Čarková
Ogilvy Public Relations
221 998 272, 724 442 955
lenka.carkova@ogilvy.com

Projekt **Systém podpory prevence vybraných nádorových onemocnění v ČR – SCREENINGOVÉ PROGRAMY** je spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj.